

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УНІВЕРСИТЕТУ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ У 2023 Р.

Експериментальна діяльність ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України у 2023 р. відбувалася у межах основних напрямів роботи кафедр. Загальна кількість експериментів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» – 9 (дев'ять).

Експерименти здійснювалися на всеукраїнському рівні – 6 (шість) за наказом МОН України, на регіональному рівні – 2 (два) та на рівні структурних підрозділів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» – 1 (один).

Проблематика Всеукраїнських експериментів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (сім):

1. Формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг у процесі професійної підготовки (січень 2020 р. – грудень 2023 р., наказ МОН України від 09 січня 2020 р. № 23, наук. керівник – Л.М. Сергеева, д-р пед. наук, проф.).

2. Формування інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактор різнобічного розвитку особистості учня (червень 2018 р. – червень 2023 р., наказ МОН від 01 серпня 2018 р. № 834, наук. керівник – Л.Г. Кондратова, канд. пед. наук, доц.).

3. Система наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів у комплексі «ліцей – коледж» (грудень 2018 р. – жовтень 2024 р., наказ МОН від 27 грудня 2018 р. № 1459, наук. керівник – Л.Г. Кондратова, канд. пед. наук, доц.).

4. Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад (2019-2023 рр.; наказ МОН України від 21 березня 2019 р. № 387, наук. керівник – В.О. Киричук, канд. пед. наук, доц.).

5. Професійна орієнтація у Новій українській школі (06.2021-12.2026 рр., наказ МОН України від 10 серпня 2021 р. № 901, науковий консультант – Л.М. Сергеева, д-р пед. наук, проф., зав. кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «УМО»).

6. Я-дослідник 2.0 (Дидактична система природничо-математичної початкової освіти); інноваційний освітній проект (вересень 2021 р. – листопад 2024 р., наказ МОН від 20 вересня 2021 р. № 999, наук. керівник – Н.І. Гущина, канд. пед. наук, доц.).

Проблематика експериментів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України на регіональному рівні (три):

1. Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти (2021-2024 рр., наказ Департаменту освіти і науки

Кіровоградської обласної державної адміністрації від 01 червня 2021 р. № 166-ОД, науковий консультант – Л.М. Сергеева, д-р пед. наук, проф., зав. кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «УМО»).

2. Забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю у навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти (жовтень 2021 р. – грудень 2024 р., наказ департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 11 жовтня 2021 р. № 455/211-21, наказ департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 08 листопада 2021 р. № 353, наказ департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 02 листопада 2021 р. № 198/од, наказ департаменту освіти і науки Івано-Франківської обласної військової адміністрації від 17 червня 2022 р. № 156, наказ ДОНМС Закарпатської ОДА від 22 листопада 2022 р. № 601, наказ УОН Черкаської ОДА від 15 листопада 2022 р. № 155, наказ ДОН Сумської ОДА від 09 грудня 2021 р. № 644-о, наказ ДОН Київської ОДА від 10 грудня 2021 р. № 265; науковий консультант – Л.М. Сергеева, д-р пед. наук, проф., зав. кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «УМО»; наукові керівники – Г.М. Романова., проф. кафедри професійної і вищої освіти, д-р пед. наук, проф.; І.Г. Отамась, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. іст. наук, доц.; В.О. Купрієвич, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. пед. наук, доц.; Л.А. Романов, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. пед. наук).

Проблематика експериментів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України на рівні структурного підрозділу (один):

1. Підготовка науково-методичного супроводу для розвитку професійних компетентностей фахівців у сфері вищої і професійної освіти у комплексній системі короткострокового прогнозування попиту на професії в умовах повоєнного відновлення України. (2022 р. – 2025 р.; науковий керівник – В.В. Сидоренко, директор Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», д-р пед. наук, проф.).

Географія експериментальної роботи – Дніпропетровська, Запорізька, Київська, Кіровоградська, Одеська, Полтавська, Київ.

III.1. Кількісна характеристика (таблиця III.1)

1.1. Кількість експериментів:

Усього – 9 (Л.Г. Кондратова – 2 всеукраїнських, Л.М. Сергеева – 2 всеукраїнських, 2 – регіональних, В.В. Киричук – 1 всеукраїнський, Н.І. Гущина – 1 всеукраїнський інноваційний освітній проект; В.В. Сидоренко – 1 рівня структурного підрозділу підвідомчої установи).

За складниками та рівнями освіти (кількість експериментів):

– початкова освіта: **2** (*Н.І. Гуцина – 1 всеукраїнський інноваційний освітній проект; В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент на усіх рівнях освіти*);

– базова середня освіта: **1** (*В.В. Киричук – 1 всеукраїнський*);

– профільна середня освіта: **3** (*Л.Г. Кондратова – 1 всеукраїнський, В. В. Киричук – 1 всеукраїнський, Л.М. Сергеева – 1 всеукраїнський*);

– професійна (професійно-технічна) освіта: **5** (*Л.М. Сергеева – 2 всеукраїнських, 2 – регіональних; В. В. Сидоренко – 1 рівня структурного підрозділу підвідомчої установи*);

– фахова передвища освіта: **1** (*Л.Г. Кондратова – 1 всеукраїнський*);

– освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта: **2** (*В.В. Киричук – 1 всеукраїнський*).

Відповідно до пріоритетних напрямів (тематики) наукових досліджень, актуальних проблем:

1) *напрямок 8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта. Актуальна проблема:* Особливості розроблення і застосування педагогічних технологій у професійній підготовці фахівців різних галузей, спеціальностей. Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців. *Актуальна проблема:* Становлення і розвиток професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти в Україні. *Актуальна проблема:* Проектування освітньо-розвивальних середовищ;

2) *напрямок 13. Управління та економіка освіти. Актуальна проблема:* Інноваційний та інформаційний менеджмент в управлінській діяльності. Роль лідерства та управлінських команд у забезпеченні діяльності конкурентоспроможного закладу освіти;

3) *напрямок 7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта. Актуальна проблема:* Теорія і методика інтеграції змісту загальної середньої та професійної освіти;

4) *напрямок 3. Якість освіти. Інформаційне освітнє середовище. Актуальна проблема:* Проектування освітньо-розвивальних середовищ;

5) *напрямок 10. Освіта дорослих. Післядипломна освіта. Актуальна проблема:* Теорія і методика підготовки фахівців до особистісного і професійного самовдосконалення в умовах післядипломної освіти. *Актуальна проблема:* Сучасні технології навчання дорослих для професійної діяльності;

6) *напрямок 18. Прикладна психологія. Професійна й організаційна психологія. Актуальна проблема:* Психологічні основи розвитку організацій, персоналу. *Актуальна проблема:* Науково-психологічний супровід педагогічних інновацій в освіті.

За рівнями експерименту (кількість експериментів):

– всеукраїнського рівня – **6** (*Л.Г. Кондратова – 2, Л.М. Сергеева – 2, В.В. Киричук – 1, Н.І. Гуцина – 1 всеукраїнський інноваційний освітній проект*);

- регіонального рівня – **2** (*Л.М. Сергєєва – 2*);
- рівня структурного підрозділу підвідомчої установи – **1** (*В.В. Сидоренко – 1*).

1.2. Кількість експериментальних закладів освіти, установ, організацій:

- *усього: 45*;
- *назви закладів освіти, установ, організацій:*
 1. ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;
 2. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області;
 3. ДНЗ «Дніпровський центр професійної освіти», м. Дніпро;
 4. Кам'янський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів Дніпровського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості України;
 5. Чернівецьке вище професійне училище радіоелектроніки;
 6. Державний професійно-технічний навчальний заклад «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг»;
 7. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області;
 8. Вище професійне училище № 3 м. Чернівці;
 9. ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну»;
 10. ДПТНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського»;
 11. ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області»;
 12. ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі»;
 13. Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей;
 14. ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;
 15. ДПТНЗ «Отинійський професійний ліцей енергетичних технологій», Івано-Франківська обл.;
 16. Свалявський професійний будівельний ліцей;
 17. ДНЗ «Корсунь-Шевченківський професійний ліцей»;
 18. ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище»;
 18. ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький центр професійно-технічної освіти»;
 20. ДНЗ «ПТУ 26», м. Кременчук Полтавської обл.;
 21. ДПТНЗ «Сумське ВПУ будівництва та дизайну», м. Суми;
 22. «Регіональний центр професійно-технічної освіти», м. Зіньків Полтавської обл.;

23. ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти, металургії та машинобудування», м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл.;
24. НМП ПТО Рівненської області;
25. Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж»;
26. Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;
27. Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради Запорізької області;
28. Комунальний заклад «Луцька гімназія № 21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області»;
29. Комунальний заклад загальної середньої освіти «Балабинська гімназія «Престиж» Кушугумської селищної ради Запорізького району Запорізької області;
30. Гощанська загальноосвітня школа I-III ступенів Гощанської районної ради Гощанського району Рівненської області;
31. Комунальний заклад «Студянський ліцей Смизької селищної ради» Дубенського району Рівненської області;
32. Опорний заклад «Люхчанський ліцей» Сарненської районної ради Рівненської області;
33. Опорний заклад. Навчально-виховний комплекс «Оженинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 – дошкільний навчальний заклад (дитячий садок)» Острозької районної ради Рівненської області;
34. Смизька загальноосвітня школа I-III ступенів Смизької селищної ради Дубенського району Рівненської області;
35. Комунальний заклад «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради;
36. Сарненська загальноосвітня школа I-II ступенів № 3 Сарненської районної ради Рівненської області;
37. Вербська загальноосвітня школа I-III ступенів Дубенської районної ради Рівненської області;
38. Вараська загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 Вараської міської ради Рівненської області;
39. Рівненська спеціалізована школа I-III ступенів «Центр Надії» ім. Надії Маринович Рівненської міської ради;
40. Засульська гімназія Засульської сільської ради Лубенського району Полтавської області;
41. Пришибська загальноосвітня школа I-III ступенів Кременчуцького району Полтавської області;
42. НВК «Мишковецька загальноосвітня школа I-III ступенів – ДНЗ» Мишковецької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області;

43. НВК «Доманівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 – центр дитячої та юнацької творчості» Доманівської селищної ради Доманівського району Миколаївської області;

44. Гнідинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, Гнідинської сільської ради, Бориспільського району Київської області;

45. Ладижинський ліцей Ладижинської сільської ради Уманського району Черкаської області.

– з них за наказом МОН України: 11;

– назви закладів освіти, установ, організацій:

1. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області,

2. ДНЗ «Дніпровський центр професійної освіти», м. Дніпро;

3. Кам'янський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів Дніпровського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості України;

4. Чернівецьке вище професійне училище радіоелектроніки;

5. Державний професійно-технічний навчальний заклад «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг»;

6. Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області;

7. Комунальний заклад «Луцька гімназія № 21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області»;

8. Комунальний заклад загальної середньої освіти «Балабинська гімназія «Престиж» Кушугумської селищної ради Запорізького району Запорізької області;

9. Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;

10. Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради Запорізької області;

11. Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж».

ІІІ.2. Загальна характеристика експериментів подається відповідно до їх пріоритетності з урахуванням рівнів освіти та рівнів експерименту (таблиця ІІІ.2).

2.1.1. РІВЕНЬ ОСВІТИ: Професійна (професійно-технічна) освіта – 5 експериментів (Л.М. Сергеева – 2 всеукраїнських, 2 регіональних; В.В. Сидоренко – 1 рівня структурного підрозділу).

2.1.1.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 2 (Л.М. Сергеева – 2):

2.1.1.1.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових дослідження:

8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта. Актуальна проблема: Особливості розроблення і застосування педагогічних

технологій у професійній підготовці фахівців різних галузей, спеціальностей. Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців.

– тема експерименту: «Формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг у процесі професійної підготовки»;

– терміни проведення: січень 2020 – грудень 2023 рр., наказ МОН України від 09 січня 2020 р. № 23, *експериментальна база* – Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області, ДНЗ «Дніпровський центр професійної освіти», м. Дніпро, Кам'янський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів Дніпровського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості України;

– відомості про наукових керівників: *Л.М. Сергеева*, завідувач кафедри професійної та вищої освіти, д-р пед. наук, проф.; *науковий консультант:* канд. екон. наук, доц. кафедри В.Я. Паздрій;

– інформація про інновації, що відпрацьовуються: розробляються моделі формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг в розрізі: створення навчально-методичного та освітнього контенту; підготовки педагогічних працівників до впровадження інновацій;

– результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту: педагогічні працівники закладів-учасників експерименту пройшли онлайн навчання (тренінги, майстер класи) з метою підготовки до впровадження технології формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг; закладами освіти-учасниками експерименту розроблено технологію формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг, яка розкриває основні етапи реалізації експерименту; визначено етапи впровадження технології формування у майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг підприємницької компетентності, яка має визначені мету й завдання, методологічні засади, принципи; виокремлено структурні компоненти підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг; розроблено та наповнено матеріалами Електронний навчально-методичний комплекс з основ підприємницької діяльності.

Аналіз результатів експерименту: Завданнями III (узагальнювального) етапу згідно з наказом МОН було передбачено узагальнення, зіставлення та аналіз результатів констатувального та формувального етапів експерименту, удосконалення технології та підведення підсумків експериментальної роботи.

Відповідно до програми III етапу дослідно-експериментальної роботи 30 листопада 2023 року проведено Всеукраїнський науково-практичний семінар за програмою дослідно-експериментальної роботи з теми «Особливості формування в закладах професійної (професійно-технічної) освіти

підприємницької компетентності у майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг».

До обговорення питань семінару долучилися науковці, представники навчально-методичних центрів ПТО, працівники та керівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти, у тому числі Державної служби зайнятості, випускники закладів-учасників експерименту. На семінарі представлено результати дослідно-експериментальної роботи. За результатами проведення заходу оформлено та поширено збірник тез.

Зіставлення даних щодо рівня сформованості компонентів підприємницької компетентності у майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг контрольної та експериментальної груп говорить про суттєві позитивні зміни на всіх рівнях, що відбулися під час формувального етапу експерименту.

Щодо рівнів сформованості мотиваційного компоненту підприємницької компетентності, то отримані дані свідчать, що в контрольній групі відбулися певні зміни. Проте динаміка була незначною. Кількість здобувачів освіти з високим рівнем зросла на 3,3 %. Певні зміни відбулися в здобувачів освіти, які мали низький рівень сформованості мотиваційного компоненту (з 37,6 % до 32,6 %). Отримані результати щодо наявності незначних змін в контрольній групі свідчать про відсутність цілеспрямованої роботи з формування підприємницької компетентності у майбутніх кваліфікованих робітників. Щодо експериментальної групи, то дані таблиці свідчать, що після формувального етапу експерименту в рівнях сформованості мотиваційного компоненту відбулися істотні позитивні зрушення. Показники становили: для високого рівня – (+12,6 %), для низького рівня – (-18,5 %).

Щодо динаміки рівнів сформованості когнітивного компоненту підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг, то отримані дані експериментального дослідження свідчать про позитивні зрушення. Після проведення формувального етапу експерименту в експериментальній групі значно збільшилась кількість здобувачів освіти, яких ми віднесли до високого рівня (з 14,6 до 28,4 %). Приріст становив +13,8 %.

Суттєво зменшилась кількість здобувачів освіти, з низьким рівнем (з 40,8 до 20,0 %). Приріст склав (-20,8 %). Щодо контрольної групи, то нами виявлено певні зміни, проте несуттєві: високий рівень (з 15,7 до 19,6 %), достатній (з 51,6 до 53,3 %), низький (з 34,6 до 27,1 %). Приріст відповідно становив (+3,9; +1,7; -7,5). Зміна мотивів спричинила запуск внутрішніх механізмів саморозвитку, самореалізації й самовдосконалення особистості у різновидах завдань і ситуацій, усвідомлення необхідності особистісної перебудови.

Стосовно динаміки рівнів сформованості діяльнісного компоненту підприємницької компетентності, то можна констатувати наступне. У процесі діагностики виявлено, що, якщо в контрольній групі кількість здобувачів освіти, які мають високий рівень становить 20,2 % (порівняно з 25,0 %), то в

експериментальній – 21,0 % (порівняно з 33,7 %). Приріст становив відповідно (+4,8 % та +12,7 %).

Щодо рефлексивного компоненту, порівнюючи отримані результати, відзначаємо, що після проведення формувального етапу експерименту в експериментальній групі помітне суттєве збільшення кількості здобувачів освіти, яких віднесено до високого рівня: відсоток учнів експериментальної групи з високим рівнем змінився від 20,0 % до 33,7 %. Значно зменшилася кількість здобувачів освіти, які продемонстрували низький рівень (з 54,8 % до 33,7 %). У контрольній групі зміни відбулися, проте незначні: високий рівень – з 19,5 % до 21,7 %, достатній – з 28,3 % до 34,8 %, низький рівень – з 52,2 % до 43,5 %.

Порівняльний аналіз результатів, отриманих при визначенні рівня сформованості підприємницької компетентності на етапі констатації і кінцевих експериментальних даних після проведення формувального етапу експерименту дозволив простежити динаміку рівнів сформованості досліджуваної компетентності.

Так, кількість здобувачів освіти експериментальної групи з високим рівнем сформованості компетентності збільшилася на 11,0 %, на відміну від контрольної групи, де ця цифра становить 3,0 %. Ці здобувачі освіти мають яскраво виражену потребу у формуванні підприємницької компетентності, наполегливі у досягненні поставлених цілей у самовдосконаленні; демонструють наявність повних, дієвих знань для започаткування власної справи. Вони досконало володіють комунікативними, прикладними, інтерактивними вміннями, творчо їх використовують у процесі взаємодії з одногрупниками, викладачами й фахівцями, виявляють рефлексивність. Що стосується динаміки змін кількості здобувачів освіти з низьким рівнем сформованості вказаної компетентності в експериментальній та контрольній групах, то вона свідчить про зниження цих показників на 17,0 % та 8,0 % відповідно. Показники сформованості підприємницької компетентності у здобувачів освіти контрольної та експериментальної груп на констатувальному та узагальнювальному етапах експерименту наведено у таблиці 1.

Це відбулося за рахунок переходу здобувачів освіти з низького рівня на достатній і високий, значення його суттєво знизилося в експериментальній групі.

Таблиця 1

Показники сформованості підприємницької компетентності у здобувачів освіти контрольної та експериментальної груп на констатувальному та узагальнювальному етапах експерименту

Рівень сформованості	Група			
	контрольна (92 особи)		експериментальна (95 осіб)	
	Етап експерименту			
		констатувальний	узагальнювальний	констатувальний

	К	%	К	%	К	%	К	%
Високий	18	20	21	23	19	20	31	31
Достатній	38	41	42	46	35	37	41	43
Низький	36	39	29	31	41	43	23	26

Співставлення результатів дозволяє зробити загальний висновок про те, що більш інтенсивні позитивні зміни у рівні сформованості підприємницької компетентності відбулися в учнів експериментальної групи порівняно зі здобувачами освіти контрольної групи, що свідчить про правильність запропонованої в дослідженні гіпотези. Отримані результати пояснюються ефективністю дослідно-експериментальної роботи, а саме впровадження технології формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг у процесі професійної підготовки.

Запровадження технології дозволило частково вирішити ряд проблем серед учасників освітнього процесу закладів професійної (професійно-технічної) освіти:

– *на рівні здобувачів освіти*: упровадження технології формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг сприяла формуванню у них знань, умінь і навичок щодо започаткування власної справи. Розроблений дидактичний інструментарій та виявлення рівня сформованості компонентів підприємницької компетентності сприяли визначенню сутності та рівня мотивації навчання та мотивації досягнень, рефлексивності;

– *на рівні педагогічних працівників*: зросла обізнаність щодо засобів, форм, методів формування підприємницької компетентності у процесі апробації розробленої технології, сформовано педагогічний досвід підготовки майбутніх кваліфікованих робітників до підприємницької діяльності; розроблено методiku оцінювання рівня сформованості підприємницької компетентності та інструменти моніторингу рівня її сформованості;

– *на рівні організації*: апробовано шляхи формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг.

У ході експерименту підтверджено доцільність та затребуваність подальших розвідок щодо формування підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сфери послуг у процесі професійної підготовки.

Гіпотезу дослідження підтверджено. Програму експерименту виконано у повному обсязі.

2.1.1.2. Експерименти регіонального рівня – 2 (Л.М. Сергеева – 2):

2.1.1.2.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень
8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта.
 Актуальна проблема: Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців.

– **тема експерименту:** «Формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти»;

– **терміни проведення:** 2021-2024 рр., наказ Департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації від 01 червня 2021 р. № 166-ОД, експериментальна база – 1. Вище професійне училище № 3 м. Чернівці (наказ департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 11 жовтня 2021 р. № 310); 2. ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну» (наказ ДОН Сумської обласної військової адміністрації від 01 вересня 2022 р. № 202-ОД); 3. ДПТНЗ «Одеський професійний лицей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського» (Наказ ДОН Одеської ОДА від 28 жовтня 2021 р., № 186/ОД); 4. ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» (Наказ ДОН Харківської ОДА від 14 січня 2022 р. № 5); 5. ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний лицей сфери послуг і торгівлі» (наказ Директора ДОН Кіровоградської обласної державної адміністрації);

– **відомості про наукових керівників:** Л.М. Сергєєва, завідувач кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «УМО», д-р пед. наук, проф.; **наукові консультанти:** В.О. Купрієвич, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. пед. наук, доц., К.Б. Мірошніченко, президент ГО «Всеукраїнська асоціація працівників професійно-технічної освіти» (ВАПП);

– **інформація про інновації, що відпрацьовуються (короткий опис):** розроблення, обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічної технології формування м'яких навичок (soft skills) майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому просторі закладу професійної (професійно-технічної) освіти; здійснено підготовку педагогічних працівників до впровадження технології формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників; розроблено технології формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників; визначено організаційно-педагогічні умови формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників; проведено 10 вебінарів і 1 батл, серед яких: панорамний вебінар «Soft skills: практики формування в умовах воєнного стану» та «Логістика формування навичок успішності»;

– **результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту:** завданням, яке наразі стоїть перед професійною (професійно-технічною) освітою, є підготовка конкурентоздатних кваліфікованих робітників, спрямованих на професійну успішність. Складником такої успішності є наявність у фахівців «soft skills» (м'яких навичок) – навичок особистої ефективності, стресостійкості, тайм-менеджменту, групової взаємодії, цілепокладання, прийняття рішень, розв'язання проблем, критичного мислення, креативності, інноваційності,

ефективного лідерства тощо. Встановлено, що феномен успішності в професійній діяльності варто розглядати як комплексний, що складається з декількох взаємозалежних складників. Кількість цих складових у різних дослідників різна, але до їхнього складу майже всі науковці, поряд із такими характеристиками, як висока майстерність, продуктивність праці, виконання професійної діяльності на рівні високих зразків і стандартів, надійність і стійкість високих результатів, відносять і навички ефективної взаємодії в професійному середовищі, особистий розвиток і самореалізацію в професії, кар'єрне зростання, високі посади в ієрархії організації, високий соціальний статус, визнання, популярність у суспільстві. Здійснено пошук інноваційних технологій формування м'яких навичок у здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що є важливим фактором їх успішної підготовки до самореалізації як у майбутній професійній діяльності, так і в інших сферах життєдіяльності. Наразі творчі групи працюють над обґрунтуванням та апробацією педагогічної технології формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників.

2.1.1.2.2. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:

8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта.
Актуальна проблема: Проектування освітньо-розвивальних середовищ;

– тема експерименту: «Забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю у навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти»;

– терміни проведення: жовтень 2021 – грудень 2024 рр.;
експериментальна база та відомості про наукових керівників –
1) Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей (наказ департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 11 жовтня 2021 р. № 455/211-21); 2) Чернівецьке вище професійне училище радіоелектроніки (наказ департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 08 листопада 2021 р. № 353); 3) ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» (наказ департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 02 листопада 2021 р. № 198/од); 4) ДПТНЗ «Отинійський професійний ліцей енергетичних технологій» (наказ департаменту освіти і науки Івано-Франківської обласної військової адміністрації від 17 червня 2022 р. № 156), *науковий керівник – Л.М. Сергеева*, зав. кафедри професійної і вищої освіти, д-р пед. наук, проф.; 5) Свалівський професійний будівельний ліцей (наказ ДОНМС Закарпатської ОДА від 22 листопада 2022 р. № 601), *науковий керівник – Г.М. Романова*, проф. кафедри професійної і вищої освіти, д-р пед. наук, проф.; 6) ДНЗ «Корсунь-Шевченківський професійний ліцей» (наказ УОН Черкаської ОДА від 15 листопада 2022 р. № 155), *науковий керівник – І.Г. Отамась*, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. іст. наук, доц.; 7) ДПТНЗ «Конотопське вище

професійне училище» (наказ ДОН Сумської ОДА від 09 грудня 2021 р. № 644-о), науковий керівник – В.О. Купрієвич, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. пед. наук, доц.; 8) ДПТНЗ «Переяслав-Хмельницький центр професійно-технічної освіти» (наказ ДОН Київської ОДА від 10 грудня 2021 р. № 265), науковий керівник – Л.А. Романов, доц. кафедри професійної і вищої освіти, канд. пед. наук;

– **інформація про інновації, що відпрацьовуються (короткий опис):** розроблення, обґрунтування та експериментальна перевірка технології професійної підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю в навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

– **результати експерименту, отримані впродовж звітного року відповідно до етапу експерименту:** рішенням Вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (протокол від 17 листопада 2021 р. № 11) створено інноваційний віддалений кластер «Електроімпульс» з метою проведення педагогічного експерименту регіонального рівня за темою: «Забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю у навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти» та затверджено Координаційну та Консультативну ради;

– здійснено наукове обґрунтування теоретико-методологічних засад, розробка та експериментальна перевірка технології професійної підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю в навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

– визначено організаційно-педагогічні засади, що забезпечуватимуть ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю та використання ресурсного забезпечення навчально-практичного центру;

– розроблено ключові показники та критерії забезпечення якості професійної підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю у навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

– проведено 15 вебінарів двох циклів: 1) Панорамний вебінар «Джерело інновацій»; 2) «Маркетинг і логістика інновацій»;

– підготовлено Маркетинг і логістика інновацій: збірник матеріалів циклу науково-методичних вебінарів «Маркетинг і логістика інновацій» 15 вересня – 29 листопада 2022 р. / за наук. ред. Л.М. Сергеевої. Дніпро : Журфонд. 2023. 196 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/734882/> ;

– розроблено нормативно-правове й організаційне забезпечення експерименту: накази щодо створення творчих груп; плани діяльності творчих груп, положення, що регламентують реалізацію експериментальної діяльності у ЗП(ПТ)О;

– здійснено наукове обґрунтування теоретико-методологічних засад професійної підготовки майбутніх фахівців електротехнічного профілю в навчально-практичних центрах закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

– реалізовано заходи із розширення співпраці із зацікавленими сторонами щодо формування умінь та планування освіти для розроблення сучасних освітніх практик на гнучких, короткострокових засадах підготовки;

– здійснено діяльність щодо визначення і розробки діагностичного інструментарію для реалізації напрямів підтвердження професійних кваліфікацій.

2.1.1.3. Експеримент рівня структурного підрозділу – 1 (В.В. Сидоренко – 1):

2.1.1.3.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:

8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта. Актуальна проблема: Становлення і розвиток професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти в Україні;

Пріоритетний тематичний напрям наукових досліджень і науково-технічних розробок: Цільові прикладні дослідження з питань гармонізації системи «людина-світ» та створення новітніх технологій і покращення якості життя.

– тема експерименту: «Підготовка науково-методичного супроводу для розвитку професійних компетентностей фахівців у сфері вищої і професійної освіти у комплексній системі короткострокового прогнозування попиту на професії в умовах повоєнного відновлення України»;

– терміни проведення: 2022 р. – 2025 р.; експериментальна база – 5 ДНЗ, НМЦ ПТО – 1, а саме: 1) ДНЗ «Дніпровський центр професійної освіти», м. Дніпро; 2) ДНЗ «ПТУ 26», м. Кременчук Полтавської обл.; 3) ДПТНЗ «Сумське ВПУ будівництва та дизайну», м. Суми; 4) «Регіональний центр професійно-технічної освіти», м. Зіньків Полтавської обл.; 5) ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти, металургії та машинобудування», м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл.; 6) НМП ПТО Рівненської області.

– відомості про наукових керівників: В.В. Сидоренко, директор Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», д-р пед. наук, проф.;

– інформація про інновації, що відпрацьовуються: корегування змістовних і процесуальних компонентів процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників за інноваційними моделями;

– результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту: 1) Проведено анкетування серед педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти

(майстрів виробничого навчання та викладачів професійно-теоретичної підготовки) та науково-педагогічних працівників вищої освіти з метою визначення психолого-педагогічних чинників розвитку професійних компетентностей та запитів роботодавців щодо затребуваності фахівців за актуальними в умовах повоєнного відновлення спеціальностями.

2) Виявлено новітні тенденції глобального і національного ринку праці, бізнес-чинники, попит на компетентності, кваліфікації у сфері вищої і професійної освіти.

3) Сумісно з представниками експериментальних закладів освіти проведено II Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію «Соціально-освітні домінанти професійної підготовки сучасного компетентного фахівця» (18.05.2023) та Регіональний науково-практичний семінар «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану» (15.06.2023).

2.1.2. РІВЕНЬ ОСВІТИ: Початкова освіта – 2 (Н.І. Гущина – 1 всеукраїнський інноваційний освітній проект; В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент (описано на іншому рівні освіти)):

2.1.2.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 2 (Н.І. Гущина – 1 всеукраїнський інноваційний освітній проект; В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент (описано на іншому рівні освіти)):

2.1.2.1.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:

Початкова освіта. Актуальна проблема: Теорія і методика інтеграції змісту освіти;

– тема експерименту: «Я-дослідник 2.0 (Дидактична система природничо-математичної початкової освіти)» інноваційний освітній проект;

– терміни проведення: вересень 2021 р. – листопад 2024 р., наказ МОН від 20 вересня 2021 р. № 999; *експериментальна база – 1.* Комунальний заклад «Луцька гімназія № 21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області»; 2. Комунальний заклад загальної середньої освіти «Балабинська гімназія «Престиж» Кушугумської селищної ради Запорізького району Запорізької області;

– відомості про наукових керівників: Н.І. Гущина, канд. пед. наук, доц., доц. кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «УМО»;

– інформація про інновації, що відпрацьовуються: розробка і впровадження дидактичної системи природничо-математичної початкової освіти «Я-дослідник 2.0»; розроблення та апробування навчально-методичного забезпечення природничо-математичної освіти (STEM-освіти) в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти, підготовка вчителів до

впровадження природничо-математичної початкової освіти через предметне та інтегроване навчання;

– **результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту:** вивчається та узагальнюється наукова література, вітчизняний та зарубіжний педагогічний досвід із проблеми дослідження; розробляється та організовується науково-методичне, інформаційно-методичне забезпечення реалізації Проєкту; сформовані тимчасові творчі групи педагогів у закладах освіти, що будуть працювати за темою реалізації Проєкту; вивчаються потреби учасників та стан готовності педагогічних колективів до реалізації Проєкту; налагоджується співпраця із закладами вищої освіти, інститутами післядипломної педагогічної освіти, громадськими організаціями тощо; розробляється система взаємодії між учасниками Проєкту з метою обміну досвідом та спільним вирішенням складних питань; проводиться підготовка вчителів до інноваційної освітньої діяльності; організовуються авторські колективи та експертні групи для розроблення навчально-методичного забезпечення природничо-математичної освіти (STEM-освіти);

– **висновки про виявлені проблеми:** у ході звітнього періоду виявились проблеми щодо реалізації планів експерименту та було здійснено переведення дослідно-експериментальної роботи в дистанційний режим;

– **шляхи їх вирішення засобом інновацій:** всі дослідження проводяться у режимі онлайн та офлайн із використанням відео-зв'язку Google Meet та Zoom.

2.1.3. РІВЕНЬ ОСВІТИ: Профільна середня освіта – 3 (Л.Г. Кондратова – 1 всеукраїнський, Л.М. Сергеева – 1 всеукраїнський, В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент (описано на іншому рівні освіти)):

2.1.3.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 3 (Л.Г. Кондратова – 1, Л.М. Сергеева – 1, В.В. Киричук – 1 (описано на іншому рівні освіти)):

2.1.3.1.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:

7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта. Актуальна проблема: Теорія і методика інтеграції змісту загальної середньої та професійної освіти;

– **тема експерименту:** «Формування інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактор різнобічного розвитку особистості учня»;

– **терміни проведення:** червень 2018 р. – червень 2023 р., наказ МОН від 01 серпня 2018 р. № 834; експериментальна база – 1) Запорізький класичний лицей Запорізької міської ради Запорізької області; 2) Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;

– **відомості про наукових керівників:** Л.Г. Кондратова, канд. пед. наук, доц., доц. кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти;

– **інформація про інновації, що відпрацьовуються:** впровадження інноваційного змісту освіти та формування інноваційного освітнього середовища в закладі освіти, яке сприяє різнобічному розвитку особистості кожного учня: впровадження інтеграції в освітній процес (інтеграція мистецтва з іншими навчальними дисциплінами), впровадження інноваційних педагогічних технологій (STEAM-технології, проєктні технології, інтегровані технології) в освітній процес; створення науково-методичного супроводу інтегрованого навчання; використання новітніх технологій для реалізації творчих здібностей учнів; формування у школярів комплексу ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності;

– **результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту:**

– апробовано та здійснено експериментальне впровадження Моделі формування інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактору різнобічного розвитку особистості учня, що містить взаємопов'язані компоненти та ґрунтовне навчально-методичне забезпечення для її реалізації;

– визначено фактори та чинники, що впливають на підвищення ефективності освітнього процесу: в аспекті дослідження було проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід організації освітнього процесу на засадах інновацій, інтегрованого підходу в навчанні, було виявлено чинники, фактори для здійснення успішного навчання в ліцеї задля реалізації інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактору різнобічного розвитку особистості учня;

– вивчено рівень кількісного та якісного аналізу оцінювання результатів експерименту щодо ефективності рівня функціонування інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактору різнобічного розвитку особистості учнів; було проведено тестування школярів на визначення рівня творчого потенціалу особистості; використано комплекс емпіричних методів: педагогічне спостереження, в тому числі тестування, анкетування, інтерв'ювання, дослідницька бесіда, експертна оцінка, узагальнення незалежних характеристик, а також методи математичної статистики, порівняння й узагальнення результатів діагностики;

– проведено апробацію комплексу методик та технологій впровадження інтеграції та елементів STEAM-освіти в ліцеї, використання педагогіки партнерства, сучасних педагогічних технологій задля різнобічного розвитку особистості учнів, організовано спрямування освітнього процесу та діяльності позашкільного багатопрофільного навчання на виявлення різнобічного розвитку особистості школярів ліцею, виявлення творчості, активності, прояву талантів та різноаспектності творчого розвитку в освітній та позашкільній діяльності: набуття практичних умінь і навичок самовдосконалення, вмінь реалізувати творчі здібності в освітньому процесі, навчатись впродовж життя,

розвиток прагнення навчатися впродовж життя, удосконалюватися в майбутньому житті як різнобічна особистість і демонструвати результати різнобічної творчої діяльності;

– було здійснено апробацію результатів експериментальної роботи на міжнародних та всеукраїнських конференціях, семінарах, практикумах, а також здійснено забезпечення підвищення професійної компетентності та кваліфікації педагогічних працівників шляхом використання різноманітних форм методичної роботи з проблеми дослідження;

– підготовлено рукописи публіцистичних та науково-методичних статей, які висвітлюють основні проблеми експерименту.

Усі заплановані заходи проводилися у дистанційному режимі.

Для досягнення результативності в процесі виконання IV узагальнювального етапу дослідження (грудень 2022 р. – червень 2023 р.) передбачається: практично апробувати розроблене науково-методичне забезпечення проведення експерименту, проаналізувати результати експерименту та оцінити його ефективність шляхом визначення співвідношення з метою і завданнями, популяризувати результати експерименту, поширювати досвід роботи Запорізького класичного ліцею шляхом публікацій, виступів на семінарах, конференціях, розробити методичні рекомендації для освітніх закладів України щодо впровадження інтеграції та елементів STEAM-освіти в закладах загальної середньої освіти, систематично обробляти емпіричні дані, отримані впродовж експерименту і підвести підсумки завершення експерименту.

2.1.2.1.3. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:
7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта;

– **тема експерименту:** «Професійна орієнтація у Новій українській школі»;

– **терміни проведення:** 06.2021-12.2026 рр., наказ МОН України від 10 серпня 2021 р. № 901, експериментальна база – заклади загальної середньої освіти Вінницької, Запорізької, Київської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Рівненської, Чернівецької областей;

– **відомості про наукових керівників:** Л.М. Сергєєва, завідувач кафедри професійної та вищої освіти ЦПО ДЗВО «УМО», д-р пед. наук, проф.;

– **результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту:** сформовано детальний перелік завдань педагогічного експерименту; визначено етапи експерименту всеукраїнського рівня та здійснено опис основних продуктів, що будуть розроблені та впроваджені в межах експерименту; проведено аналіз українського та зарубіжного досвіду впровадження професійної орієнтації у ЗЗСО.

2.1.4. РІВЕНЬ ОСВІТИ: Фахова передвища освіта – 1
(Л.Г. Кондратова – 1 всеукраїнський):

2.1.4.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 1 (Л.Г. Кондратова – 1):

2.1.4.1.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджень:

7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта. Актуальна проблема: Дидактико-методичні засади наукової освіти. Методика і технології STEM-освіти.

8. Професійна (професійно-технічна) освіта. Фахова передвища освіта. Актуальна проблема: Професійний й особистісний розвиток майбутніх фахівців.

– **тема експерименту:** «Система наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів у комплексі «ліцей – коледж»»;

– **терміни проведення:** грудень 2018 р. – жовтень 2024 р., наказ МОН від 27 грудня 2018 р. № 1459; експериментальна база – 1) Комунальний вищий навчальний заклад Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж»; 2) Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;

– **відомості про наукових керівників:** Л.Г. Кондратова, канд. пед. наук доц., доц. кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти;

– **інформація про інновації, що відпрацьовуються:** розроблення і впровадження системи наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів; впровадження цільової комплексної програми розвитку педагогічного коледжу як закладу вищої освіти комплексу: ліцей-коледж-ЗВО в межах Київської та Запорізької областей; формування інноваційного середовища в освітньому процесі шляхом упровадження вітчизняного та зарубіжного досвіду, комплексу новітніх технологій навчання для розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів;

результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту: – впродовж 2023 року: за 2023 рік в КЗВО КОР «Білоцерківському гуманітарно-педагогічному фаховому коледжі» у процесі реалізації III (формуального) етапу експерименту було проведено теоретичну, науково-методичну, дослідно-експериментальну роботу з педагогічним колективом та студентами коледжу згідно з визначеними завданнями експерименту. З метою формування системи наступності в педагогічній та управлінській діяльності коледжу та створення практико-орієнтованого, інноваційного комплексу «ліцей-коледж» продовж етапу було укладено меморандум про співробітництво між комунальним закладом Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж» та Шкарівським опорним ліцеєм-гімназією Білоцерківської міської ради. Діяльність новоствореного комплексу «ліцей-коледж» спрямовано на реалізацію нової моделі підготовки фахівців, розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів, наближення науково-педагогічної взаємодії та співпраці

до Європейських стандартів системи освіти та вимог української сучасної освіти; було здійснено апробацію та експериментальне впровадження методик і технологій навчання для формування системи наступності та професійної мобільності майбутніх педагогів: до комплексу методик і технологій навчання віднесено: інноваційні педагогічні, мистецькі, цифрові технології, STEAM-технології, методики інтегрованого навчання, технологій диференційованого навчання, педагогіка партнерства та інші. У процесі експериментальної діяльності було розроблено систему науково-педагогічних заходів, спрямованих на упровадження технологій та методик навчання для розвитку професійної мобільності та апробацію новітніх технологій підготовки майбутніх фахівців; було визначено фактори та чинники, що впливають на підвищення ефективності освітнього процесу в аспекті дослідження. Серед факторів та чинників, що впливають на підвищення ефективності освітнього процесу в аспекті дослідження є створення ефективної системи якості, орієнтованої на залученні передових інноваційних форм навчання, у застосуванні методів менеджменту якості, співпраці між учасниками освітнього процесу, підвищенні кваліфікації педагогічних працівників та комфортне психологічне середовище, найважливіші чинники, доброзичливі стосунки між студентами та викладачами, взаємоповаги, взаємодії тощо.

Відповідно до програми експерименту 27 квітня 2023 року було проведено заплановану програмою експерименту Всеукраїнську електронну науково-практичну конференцію за темою «Система наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів як шлях до європейського стандарту освіти». Конференцію організовано на базі Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж» за підсумками I-го та II-го етапів експериментальної роботи та за підтримки ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» та ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України. Метою конференції було об'єднати зусилля науковців, практиків, державних і громадських діячів щодо розв'язання актуальних проблем формування системи наступності в освіті та питань розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів умовах закладів фахової передвищої та вищої освіти, розглянути можливості ефективного використання цифрових технологій для професійної мобільності майбутніх фахівців освіти з урахуванням сучасних цифрових трендів навчання й розвитку особистості XXI-го століття. На конференції було представлено основні досягнення науково-експериментальної роботи, концепцію та модель формування системи наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів у комплексі «ліцей-коледж». На конференції було розкрито концептуальні основи формування системи наступності в розвитку професійної мобільності педагогів комплексу «ліцей-коледж», оприлюднено шляхи упровадження цільової комплексної програми розвитку комплексу «ліцей-коледж» та

розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів у здатності їх швидкого реагування на суспільні й освітні виклики в умовах війни, особливо на набутті професійної майстерності у процесі проведення студентської педагогічної практики в комплексі «ліцей-коледж», оприлюднено результати проведеного експерименту. За підсумками конференції було прийнято резолюцію. Загалом у конференції брали участь понад 200 педагогів з усіх регіонів України.

За результатами проведеної конференції було підготовлено рукописи публіцистичних та науково-методичних статей щодо роз'яснення основних завдань, ідей експерименту. У квітні 2023 році було опубліковано збірник праць конференції: «Система наступності у розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 27 квітня 2023 р., м. Біла Церква / за заг. ред. Л.Г. Кондратової. Біла Церква: Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж», 2023. 293 с. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734646>

2.1.5. РІВЕНЬ ОСВІТИ: Початкова освіта; базова середня освіта; профільна середня освіта; освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта – 1: (В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент охоплює 4 рівні освіти):

2.1.5.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 1 (В.В. Киричук – 1):

2.1.5.1.1. – пріоритетний напрям (тематика) наукових досліджен:
3. Якість освіти. Інформаційне освітнє середовище. Актуальна проблема: Проектування освітньо-розвивальних середовищ.

10. Освіта дорослих. Післядипломна освіта. Актуальна проблема: Теорія і методика підготовки фахівців до особистісного і професійного самовдосконалення в умовах післядипломної освіти.

– **тема експерименту:** «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад»;

– **терміни проведення:** 2019-2023 рр., наказ МОН України від 21 березня 2019 р. № 387;

– **відомості про наукових керівників:** В.О. Киричук, доц. кафедри психології управління ДЗВО «УМО», канд. пед. наук, доц.;

– **інформація про інновації, що відпрацьовуються:** створення інноваційної цілісної системи управління проектами особистісного розвитку у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад засобами інформаційних технологій (хмарного сервісу «Універсал-4 онлайн»). Гуманізація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад на основі визначення і врахування при його проектуванні потреб, інтересів і запитів суб'єктів освітнього процесу, сприяння учням у самопізнанні, визначенні й реалізації їх потенційних можливостей саморозвитку, збереженні психічного здоров'я тощо;

– результати експерименту, отримані впродовж звітнього року відповідно до етапу експерименту:

1) теоретико-практичне оволодіння технологіями творення та реалізації особистісно-розвивального змісту закладів загальної середньої освіти у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад;

2) створення сценаріїв уроків та виховних заходів з особистісно-розвивальним змістом та їх реалізація на уроках та виховних годинах у закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад;

3) статистично-кількісний аналіз результатів експерименту, порівняльна характеристика традиційної системи освітнього процесу та інноваційної діяльності в системі управління проектами особистісного розвитку учня;

4) проведення чергових зрізів комплексної діагностики у системі моніторингу психосоціального особистісного розвитку учнів за допомогою сервісу «Універсал-он-лайн» та комплексу «Персонал – ψ»;

5) проведення вихідного зрізу комплексної психолого-медико-педагогічної діагностики в системі моніторингу особистісного розвитку учнів у закладах загальної середньої освіти об'єднаних територіальних громад;

б) науково-практична акредитація створеної інноваційної освітньої системи управління проектами особистісним розвитком учнів в освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад;

7) підбиття підсумків дослідно-експериментальної роботи за темою: «Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад».

2.1.6. РІВЕНЬ ОСВІТИ: освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта – 2 (В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент (описано на іншому рівні освіти); Л.М. Карамушка – 1 регіонального рівня):

2.1.6.1. Експерименти всеукраїнського рівня – 1 (В.В. Киричук – 1 всеукраїнський експеримент (описано на іншому рівні освіти)).